

สรุปสาระสำคัญจากรายการ Ambassador Talks ครั้งที่ 3 เรื่อง “Common Assets and Common Challenges: the Past and Future of Japan-Thailand Relations”

ด้วย SIFA ได้ดำเนินการตามมติคณะกรรมการบริหาร (Steering Committee) จัดรายการ Ambassador Talks ครั้งที่ 3 เรื่อง “Common Assets and Common Challenges: the Past and Future of Japan-Thailand Relations” โดย H.E. Mr. Hideaki Kobayashi เอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย เมื่อวันศุกร์ที่ 11 กรกฎาคม 2551 เวลา 14.00 -16.00 น. ณ ห้องนราธิป กระทรวงการต่างประเทศ ถนนศรีอยุธยา

สรุปสาระสำคัญมีดังนี้

1. ผู้เข้าร่วมรายการจากภายนอก ได้แก่ กรรมการมูลนิธิ SIFA (ดร.ชิงชัย) ออท. ประเทศต่างๆ (กรีซ, โรมานี, ไนจีเรีย, เปรู) ผู้แทนจากสห.ประเทศต่างๆ ผู้แทนจากองค์การระหว่างประเทศ (FAO, ILO) นักการทูต ข้าราชการ นักวิชาการ ภาคเอกชน สื่อมวลชน และนักศึกษา รวมประมาณ 110 คน

2. เนื่องจากผู้อำนวยการ SIFA ติดภารกิจอื่น จึงมอบหมายให้รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการของ SIFA (อท.จรรุวรรณฯ) เป็นผู้กล่าวเปิดรายการ และแนะนำอท.ญี่ปุ่น ผู้บรรยายพิเศษ ซึ่งวัตถุประสงค์ของรายการ Ambassador Talks คือ เพื่อเปิดเวทีให้เอกอัครราชทูตของประเทศต่างๆ ประจำประเทศไทย หมุนเวียนกันเสนอมุมมองต่อประเด็นต่างๆ ซึ่งเป็นที่สนใจในโลกปัจจุบัน

3. สาระสำคัญจากคำบรรยายของอท.ญี่ปุ่นในรายการ Ambassador Talks ครั้งที่ 3 เรื่อง “Common Assets and Common Challenges: the Past and Future of Japan-Thailand Relations” ดังกล่าว สรุปได้ ดังนี้

3.1 ปี 2007 มีการฉลองครบรอบ 120 ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทย-ญี่ปุ่น ถือว่าเป็นความสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องยาวนานที่สุดระหว่างญี่ปุ่นกับประเทศอื่นในทวีปเอเชีย ทั้งนี้ มีการจัดงานที่เกี่ยวข้องราว 340 งาน รวมถึงโครงการอาสาสมัคร ในประเทศไทยและญี่ปุ่น

3.2 ราชวงศ์ไทยและญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกันมาเป็นเวลานาน โดยจักรพรรดิและจักรพรรดินีญี่ปุ่นได้เสด็จมาร่วมงานเฉลิมฉลองการครองราชย์ครบ 60 ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้วย ซึ่งเป็นการเสด็จเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการครั้งที่ 2

3.3 ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทย-ญี่ปุ่นแบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่

1) ระดับรัฐบาล ประเทศไทยเป็นประเทศแรกที่เข้าโครงการความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ (ODA - Official Development Assistance) โดยการสนับสนุนนี้ครอบคลุมหลายด้าน เช่น การพัฒนาชนบท ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรธรรมชาติ การอนุรักษ์ และโครงการ Eastern Seaboard แม้ในยามที่ประเทศไทยเผชิญหน้ากับวิกฤติเศรษฐกิจในปี 1997 ก็ยังมีการส่งความช่วยเหลือด้านการเงินและปัจจัย

ในปัจจุบัน ODA เน้นเรื่องการพัฒนาทรัพยากรบุคคล การปรับปรุงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และโครงการต่างๆ เพื่อการพัฒนาของไทยและประเทศ

เพื่อนบ้าน โดยมีการทำข้อตกลงกันล่าสุดเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2007 นอกจากนี้ยังมีการตั้งสำนักงานเจรจาเขตการค้าเสรีไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA) อีกด้วย

2) ระดับเอกชน มีการไหลเวียนทางเศรษฐกิจในอัตราที่สูงตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สอง โดยเป็นความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและเป็นมิตร ประเทศไทยจัดเป็นเป้าหมายอันดับแรกในโครงการการลงทุนในต่างประเทศโดยตรงของญี่ปุ่น (FDI - Foreign Direct Investment) ทั้งนี้เป้าหมายหลักอยู่ที่ภาคอุตสาหกรรม ซึ่งส่วนมากเป็นโรงงานผลิตชิ้นส่วนและอะไหล่ต่างๆ ที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย ในปัจจุบัน การลงทุนของชาวญี่ปุ่นคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 14% ของ FDI ทั้งหมดในประเทศไทย และ 90% ของอุตสาหกรรมยานยนต์ทั้งหมดในประเทศไทย

นอกจากนี้ยังมีการบริโภคสินค้า เช่น ผลไม้และอะไหล่ และใช้แรงงานส่งออกของ ไทย ทั้งนี้ สำหรับแผนในอนาคต ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพแรงงานไทย และการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านเกษตรกรรม

3.4 การแลกเปลี่ยนทั่วไป ในปีที่ผ่านมา มีนักท่องเที่ยวชาวไทยไปประเทศญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น 2% ซึ่งมีแนวโน้มที่จะมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งอาหารไทยยังเป็นที่นิยมอย่างมากด้วย เห็นได้จากความสำเร็จในเทศกาล Thai Food Festival ในกรุงโตเกียวเมื่อเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา นอกจากนี้ ในประเทศไทยยังมีความนิยมด้านดนตรี ภาพยนตร์ และการ์ตูนญี่ปุ่นในหมู่วัยรุ่น ซึ่งในทางกลับกัน นักร้อง นักแสดง และการรำไทยก็ได้รับความนิยมในญี่ปุ่นเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ที่ดีและความสงบสุขระหว่างทั้งสองประเทศ ขึ้นอยู่กับการร่วมมือกันทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ

3.5 สภาวะสุขภาพของประชากร ในประเทศญี่ปุ่น ปี 1970 มีประชากรที่มีอายุมากกว่า 65 ปี คิดเป็น 7% ของประชากรทั้งหมดในประเทศ ต่อมาเพิ่มขึ้นเป็น 14% ในปี 1994 ส่วนในประเทศไทย คิดได้ 7% ในปี 2001 และมีแนวโน้มที่มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งไทยและญี่ปุ่นได้เรียนรู้จากกันและกันเพื่อแก้ไขปัญหา ญี่ปุ่นมีนโยบายโดยการเพิ่มอัตราการเกิดของประชากร การสาธารณสุข และการบริการผู้สูงอายุ ส่วนไทยมีการเพิ่มในส่วนของการสาธารณสุข

3.6 วิกฤตการณ์การเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ (Climate Change) ในขณะที่ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เพิ่มสูงและภูมิอากาศโลกเกิดการเปลี่ยนแปลง เศรษฐกิจก็ได้รับผลกระทบด้วย กลุ่มประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำ G7 ได้ประชุมกันในประเด็นนี้ใน Hokkaido Summit ที่ประเทศญี่ปุ่น สำหรับระหว่างญี่ปุ่นและไทย มีการสร้างความตกลงร่วมระหว่าง JBIC และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ว่าในกรณีที่เกิดภาวะภูมิอากาศไม่ปกติ เกษตรกรต้องได้รับค่าชดเชยจากความเสียหายที่เกิดขึ้น

3.7 การพัฒนาเขตลุ่มน้ำโขง ซึ่งเป็นเขตเศรษฐกิจที่สำคัญและเป็นตลาดขนาดใหญ่ ประเทศญี่ปุ่นมีโครงการสนับสนุน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งไทยและญี่ปุ่น โดยการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทางบก มีการสร้างถนนและสะพานเชื่อมต่อระหว่างประเทศ เพื่อให้การขนส่งรวดเร็วขึ้น อีกทั้งยังมีการสนับสนุนด้านการเงินแก่การตรวจคนเข้าเมือง โดยการ

ประนีประนอมและผ่อนปรนมากขึ้น และจัดทำการประเมินความเสี่ยง นอกจากนี้ ยังมีการสร้างโรงไฟฟ้า เพื่อผลิตพลังงานแก่ภาคเศรษฐกิจ

โดยสรุป ญีปุ่นเชื่อว่าสิ่งที่มีค่าร่วมกันนั้นมีคุณค่าที่ควรพึงพอใจ และต้องชี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่มีร่วมกัน

สาระจากประเด็นคำถามหลังการบรรยายที่สำคัญ มีดังนี้

1) การเน้นด้านการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางบก ทั้งด้านเทคนิคและเงินสนับสนุน ในการพัฒนาเขตลุ่มน้ำโขง เป็นการเอื้อประโยชน์ต่อการล่าเสียดอาหารปริมาณมากที่ผลิตได้ในเขตนี้

2) การใช้แรงงานไทยในประเทศญีปุ่น ไม่เข้มงวดมาก แต่จะเน้นด้านความสามารถและฝีมือ เพื่อจะได้ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจ

3) การที่ประเทศเขตลุ่มน้ำโขงมีผลประโยชน์ที่ต่างกัน ต้องมีการเน้นเรื่องการพัฒนาและการลงทุนระหว่างกัน เพื่อจะได้สามารถผลานผลประโยชน์เข้าด้วยกัน และเกิดประโยชน์สูงสุด

อนึ่ง SIFA ได้จัดทำแบบประเมินผลการจัดงาน เพื่อสอบถามความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมรายการดังกล่าว ทั้งนี้มีผู้ตอบแบบประเมินฯ ทั้งหมด 28 คน ผลการประเมินสรุปได้ว่าผู้ตอบแบบประเมินฯ โดยเฉลี่ย มีความพึงพอใจในเรื่องสถานที่จัดประชุมและการบริการของเจ้าหน้าที่ และมีความพอใจในผู้บรรยายพอสมควร รายละเอียดปรากฏดังเอกสารแนบ